

บทที่ ๒

รายงานการวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจนี้มีหลายเรื่องด้วยกันดังต่อไปนี้ :-

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๕ วิไล พรหมคุปต์ เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง " วิธีสอนประวัติศาสตร์ให้เป็นที่น่าสนใจแก่นักเรียนมัธยมปลาย " ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์จะชี้ให้เห็นข้อบกพร่องในการสอนประวัติศาสตร์ในประเทศไทยว่ามีสาเหตุจากอะไรและควรแก้ไขอย่างไร ผู้เขียนได้เขียนและเรียบเรียงโดยการค้นคว้าจากหนังสือต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศและจากประสบการณ์ของตนเอง ผู้เขียนได้สรุปว่าความสนใจของนักเรียนต่อวิชาประวัติศาสตร์จะช่วยให้การเรียนประวัติศาสตร์ได้ผลเป็นอย่างดี แต่นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความสนใจอยู่ ทั้งนี้เนื่องมาจากตัวครู กลวิธีสอน เนื้อหาที่สอน หลักสูตร อุปกรณ์การสอนและสถานที่เรียนไม่เหมาะสมพอ เป็นต้นว่า โรงเรียนมัธยมในประเทศไทยใช้หลักสูตรประเภทวิชาย่อยทำให้วิชาประวัติศาสตร์ไม่สัมพันธ์กับวิชาอื่น นักเรียนจึงสนใจเรียนวิชาประวัติศาสตร์น้อยลงวิชาประวัติศาสตร์มีเนื้อหามากเกินไป ครูพยายามเร่งสอนให้ทันตามหลักสูตร โดยไม่สนใจว่านักเรียนจะเข้าใจหรือไม่ และครูขาดอุปกรณ์ประกอบการสอนทำให้วิธีการสอนไม่น่าสนใจ ไม่มีทัศนศึกษาประกอบการสอนและสภาพของห้องเรียนก็ไม่ดี เช่น แคมเกินไป ดังนั้นนักเรียนจึงยิ่งขาดความสนใจต่อวิชาประวัติศาสตร์มากขึ้น การที่จะทำให้นักเรียนสนใจก็ต้องแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๕ สิริมา วรยิ่งยง^๒ ได้เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง " โครงการจัดและดำเนินการสอนวิชาภูมิศาสตร์ - ประวัติศาสตร์แผนใหม่ " ผู้เขียนได้เขียน และ เรียบ-

---

^๑วิไล พรหมคุปต์, วิธีสอนประวัติศาสตร์ให้เป็นที่น่าสนใจแก่นักเรียนมัธยมปลาย, วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๔๔๕, ๔๐ หน้า.

^๒สิริมา วรยิ่งยง, โครงการจัดและดำเนินการสอนวิชาภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์แผนใหม่, วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๔๔๕, ๖๒ หน้า.

เรียงโดยการค้นคว้าจากหนังสือต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศและจากประสบการณ์
 ของตนเอง ได้สรุปว่าแนวการสอนแผนใหม่ช่วยให้การเรียนภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์สนุก
 สนานขึ้นแทนการนั่งฟังครูอธิบายแต่ฝ่ายเดียว การสอนแผนใหม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วน
 ร่วมในการสอนของครู โดยการออกความคิดเห็นบ้าง เป็นผู้ตอบหรือซักถามบ้าง การสอนแผน
 ใหม่เป็นการสอนที่ได้ผลดีกว่าแต่ก่อน

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ จูไร ลียากาศ^๓ ได้เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง " การส่งเสริม
 ประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยม " ได้รวบรวมคำจำกัดความของคำว่า " ประชาธิปไตย " และ
 ได้สรุปว่าการบริหาร โรงเรียนแบบประชาธิปไตยมีอยู่ในอุดมคติเท่านั้น ถ้าปฏิบัติกันเป็น
 ไปได้ยาก ทั้งนี้เพราะขาดความร่วมมืออย่างแท้จริงจากทุกฝ่าย เช่น ครูใหญ่ ครูน้อยและ
 นักเรียน นักเรียนเข้าใจคำว่าประชาธิปไตยไม่ถูกต้องนักและใช้เสรีภาพเกินขอบเขต ได้
 เน้นถึงการสอนว่าครูต้องสอดแทรก " ประชาธิปไตย " ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติลงไป
 เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจและฝึกหัดจนเป็นนิสัย

นวลฉจง เสวตเวช^๔ ได้เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง " พุทธศาสนากับการแนะแนว " ใน
 ปีเดียวกัน โดยการค้นคว้าจากหนังสือต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศและจากประสพ
 การณ์ของตนเอง ได้ชี้ให้เห็นว่าพุทธองค์ทรงเป็นศาสดาองค์แรกของโลกที่ทำการแนะแนว
 เทคนิคในการสอนหลักธรรมของพระพุทธเจ้าส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับการแนะแนว หลักธรรมของ
 พระพุทธองค์แนะแนวทางให้ผู้นับถือรู้จักตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติให้ถูกต้อง ประสบความสุขใน
 การดำรงชีวิต

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑ ภิญโญ ศรีหงส์^๕ ได้ทำการวิจัยเรื่อง " ความสนใจและทัศนคติ
 ที่นักเรียนชั้นมัธยมคั่นมีต่อพุทธศาสนา " วัตถุประสงค์ของการสำรวจครั้งนี้ คือ การสำรวจ

^๓จูไร ลียากาศ, การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยม, วิทยานิพนธ์ คณะ
 ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๕๐๐, ๖๐ หน้า.

^๔นวลฉจง เสวตเวช, พุทธศาสนากับการแนะแนว, วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลง
 กรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๕๐๐, ๔๔ หน้า.

^๕ภิญโญ ศรีหงส์, ความสนใจและทัศนคติที่นักเรียนชั้นมัธยมคั่นมีต่อพุทธศาสนา, วิทยานิ
 พันธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๕๐๑, ๑๐๒ หน้า.

เฉพาะความสนใจและทัศนคติของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมต้น เป็นการวิจัยแบบ การสำรวจหาข้อเท็จจริง (Empirical Research) การสำรวจนี้ใช้การส่งแบบสอบถาม ไปตามนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดพระนครและธนบุรี โรงเรียนชาย ๕ โรงเรียน โรงเรียน ๓ โรงเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อพุทธศาสนา ทั้ง ๆ ที่นักเรียนเกือบครึ่งหนึ่งมีความเข้าใจในพุทธศาสนายังไม่ถูกต้องคินัก นักเรียนชอบและ สนใจเรียนศีลธรรมและพุทธประวัติและเห็นว่าการเรียนพุทธศาสนา และศีลธรรมในโรงเรียน เป็นสิ่งจำเป็น นักเรียนเกือบทั้งหมดมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติธรรมะในพระพุทศาสนา

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒ วชิร นพรัตน์^๖ ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การเคลื่อนไหวของ ประมวลการเรียนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมปลาย พ.ศ. ๒๔๗๕ - ๒๕๐๑ " การวิจัยครั้งนี้ใช้ การส่งแบบสอบถามตามครูประมาณ ๑๐๐ คน ใน ๑๔ โรงเรียน ทั้งโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนราษฎร์ และ โรงเรียนสาธิต ผลปรากฏว่าครูส่วนมากพอใจหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา พ.ศ. ๒๔๕๓ แต่มีบางคนให้ความเห็นว่าหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา พ.ศ. ๒๔๕๓ นั้นยาวเกินไป ทำให้สอนไม่ทัน ครูส่วนมากอยากให้ศึกษานิเทศก์ไปแนะนำวิธีสอนวิชาสังคมศึกษาตาม โรงเรียน ต่าง ๆ

สำเนา เจิมพร^๗ ได้ทำการวิจัยเรื่อง " แนวการสอนพุทธศาสนากับแนวการสอน แผนใหม่ " ในปีเดียวกัน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงหลักและปรัชญาทางหลัก การศึกษาและพุทธศาสนาและเพื่อชี้ให้เห็นว่าหลักการศึกษานั้นเป็นสิ่งที่พระพุทธเจ้าทรงไขมา ก่อน ผู้เขียนได้เขียนและเรียบเรียงโดยการค้นคว้าจากหนังสือต่าง ๆ และได้พบว่าหลักอริยสัจ ๔ ของพระพุทธเจ้าสอดคล้องกับหลักการศึกษาแผนใหม่

^๖วชิร นพรัตน์, การเคลื่อนไหวของประมวลการ เรียนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมปลาย พ.ศ. ๒๔๗๕ - ๒๕๐๑, วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๕๐๒, ๑๐๘ หน้า

^๗สำเนา เจิมพร, แนวการสอนพุทธศาสนากับแนวการสอนแผนใหม่, วิทยานิพนธ์ คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๕๐๒, ๔๗ หน้า.

พ.ศ. ๒๕๐๓ วรรณิ เล็กวิจิตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง " ปัญหาและอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอนของครู โรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนครและธนบุรี " วิจัยโดยการส่งแบบสอบถามถามครู โรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนครและธนบุรี ๑๐ โรงเรียน และสัมภาษณ์หัวหน้ากองอุปกรณ์การศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ผลปรากฏว่าบริการอุปกรณ์การสอนที่โรงเรียนจัดให้นั้นมีอยู่เป็นจำนวนน้อย คุณภาพของบริการนี้อยู่ในระดับปานกลาง ครูส่วนมากสามารถใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนอย่างได้ผลดี สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้อุปกรณ์การสอนคือการไม่มีเวลาเพียงพอแก่การเตรียมอุปกรณ์การสอนและไม่สามารถหาอุปกรณ์ที่ต้องการใช้ได้

ราศี ทองสวัสดิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การอบรมศีลธรรมและพุทธศาสนาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในทัศนคติของครู " ในปีเดียวกัน วิจัยโดยการสัมภาษณ์อาจารย์ใหญ่ ครูผู้สอนศีลธรรมรวม ๒๓ ท่าน ในโรงเรียนชั้นนำ ๔ แห่ง โรงเรียนชาย ๔ แห่ง โรงเรียนสตรี ๔ แห่ง แบบสอบถามแยกเป็น ๒ ชุด ชุดที่ ๑ สำหรับสัมภาษณ์อาจารย์ใหญ่ ชุดที่ ๒ สำหรับสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาศีลธรรมและพุทธศาสนา ผลปรากฏว่าอาจารย์ใหญ่และครูสอนศีลธรรมส่วนใหญ่ต้องการให้นักเรียนมีความรู้ในการที่จะอยู่ในสังคมด้วยดีสามารถนำเอาสิ่งที่เรียนไปประพฤติได้ อาจารย์ใหญ่ส่วนใหญ่เลือกครูสอนโดยคำนึงถึงวัย อาจารย์ใหญ่และครูผู้สอนมีความเห็นด้วยกับการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาศีลธรรมและพุทธศาสนา แต่อุปกรณ์การสอนสำหรับวิชานี้หายาก ครูที่สอนวิชาศีลธรรมและพุทธศาสนาจึงใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนน้อยกว่าวิชาอื่น ๆ ครูร้อยละ ๑๐๐ ที่ใช้การวัดผลด้วยข้อเขียนอย่างเดียว อาจารย์ใหญ่ส่วนใหญ่เห็นว่าการที่หลักสูตรของวิชาศีลธรรมและพุทธศาสนามีเนื้อหาซ้ำกันทั้ง ๓ ปี และยากเกินไปจึงทำให้เด็กเบื่อหน่ายต่อการเรียน การเรียนจึงไม่ได้ผลเต็มที่

วรรณิ เล็กวิจิตร, ปัญหาและอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอนของครู โรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนครและธนบุรี, วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๕๐๓, ๑๐๖ หน้า

ราศี ทองสวัสดิ์, การอบรมศีลธรรมและพุทธศาสนาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในทัศนคติของครู, วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๕๐๓, ๔๔ หน้า

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ สนิท เย็นเป็นสุข^{๑๐} ได้ทำการวิจัยเรื่อง " พิพิธภัณฑประวัติ-
ศาสตร์สำหรับ โรงเรียนมัธยมศึกษา " ได้ทำการสำรวจในโรงเรียน ๖ แห่ง คือ โรงเรียน
รัฐบาล โรงเรียนราษฎร์ และ โรงเรียนในโครงการปรับปรุงอย่างละ ๒ แห่ง ผลปรากฏ
ว่ามีเพียง ๒ แห่งเท่านั้นที่มีพิพิธภัณฑประวัติศาสตร์ คือ โรงเรียนปานะพันชาวิทยาและ
โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม แต่ครูทุกคนแสดงความต้องการที่จะมีพิพิธภัณฑประวัติศาสตร์เพื่อ
ช่วยให้การสอนประวัติศาสตร์ได้ผลดียิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

สมศรี สุวรรณเกษร^{๑๑} ได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับ "อุปกรณการสอนวิชาสังคม
ศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลางประจำปี ๒๕๐๔ " ในปีเดียวกัน สำรวจโดยการส่งแบบ
สอบถามตามครูโรงเรียนรัฐบาล และ โรงเรียนในโครงการปรับปรุงรวม ๕ โรงเรียน
ปรากฏผลว่าสภาพความเป็นอยู่และความก้าวหน้าในเรื่องอุปกรณ์มีหลายประการ แต่จำนวน
และชนิดของอุปกรณ์ยังไม่สมบูรณ์ ครูไม่มีความพร้อมและความสามารถในการใช้อุปกรณ์

ธีริน ปาทอเรีย^{๑๒} ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การใช้อุปกรณ์ในการประวัติศาสตร์ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๑ " ในปีเดียวกัน วิจัยโดยการสังเกตการสอนใน ๔ โรงเรียน คือ โรงเรียน
รัฐบาล (สตรี) โรงเรียนราษฎร์ (สหศึกษา) โรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยครูโรงเรียน
มัธยมสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาอย่างละ ๑ โรงเรียน ปรากฏผลว่าครูผู้สอนวิชาประวัติ-
ศาสตร์ไทย ชั้น ม.ศ. ๑ ส่วนใหญ่เป็นครูประจำวิชาอยู่ประมาณ ๓๕ ปี ความรู้บุคคลิกภาพ
อารมณ์ และความสนใจค่อนักเรียนของครูประวัติศาสตร์อยู่ในชั้นปานกลาง ครูไม่เห็นประโยชน์

^{๑๐} สนิท เย็นเป็นสุข, พิพิธภัณฑประวัติศาสตร์สำหรับ โรงเรียนมัธยมศึกษา, วิทยานิพนธ์
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๕๐๔, ๖๔ หน้า

^{๑๑} สมศรี สุวรรณเกษร, สำรวจอุปกรณ์การสอนสังคมศึกษาใน โรงเรียนส่วนกลางประ
จาปีการศึกษา ๒๕๐๔, วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๕๐๔ ,
๕๕ หน้า.

^{๑๒} ธีริน ปาทอเรีย, การใช้อุปกรณ์ในการสอนประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑,
วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๕๐๔, ๗๔ หน้า.

ของการใช้อุปกรณ์ทั้งยังไม่ทราบวิธีใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนประวัติศาสตร์ และไม่ทราบวิธีทำอุปกรณ์อย่างง่าย ๆ เพื่อใช้ประกอบการสอน ครูยังคงใช้การบรรยายเป็นสำคัญทั้ง ๆ ที่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งใช้หลักสูตรแบบใหม่ (พ.ศ. ๒๕๐๓) แต่ครูก็ยังคงใช้การสอนแบบเก่าอยู่ตามเดิม

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ อารีรัตน์ สุกเมธี^{๑๓} ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การศึกษาภูมิศาสตร์ และ ประวัติศาสตร์นอกสถานที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี " การวิจัยครั้งนี้วิจัยโดยการส่งแบบสอบถามตามนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนสาธิตรวม ๔ โรงเรียน ผลของการวิจัยคือ นักเรียนส่วนมากตามโรงเรียนต่าง ๆ เคยไปศึกษาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์นอกสถานที่เพียงปีละครั้งและไม่เคยไปเลย นักเรียนส่วนน้อยที่ไปปีละ ๒ - ๓ ครั้ง ในกรณีที่โรงเรียนจัดพาไปศึกษานอกสถานที่นักเรียนเก้าสิบเปอร์เซ็นต์ไปร่วมด้วยทุกครั้ง มีนักเรียนจำนวนน้อยมากที่ไม่เคยไปร่วมด้วยเลย ระยะเวลาในการไปศึกษาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์นอกสถานที่ส่วนมากไปวันเดียวกลับ บางโรงเรียนใช้เวลาในการหาไปน้อยมากและไปอย่างรีบเร่ง นักเรียนไม่มีโอกาสทำการศึกษาอย่างทั่วถึง พาหนะเดินทางไม่สะดวกพอ นอกจากนี้นักเรียนประมาณ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ที่ยากให้ทางโรงเรียนของคนที่จัดการศึกษานอกสถานที่เพิ่มขึ้น โรงเรียนต่าง ๆ ยังไม่ได้ทำการวัดผลทุกครั้งที่เกิดจากการศึกษาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์นอกสถานที่ แต่ส่วนใหญ่ทำการวัดผลโดยการเขียนรายงาน

สิริวรินทร์ ชูน้ำพล^{๑๔} ได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับ " การสอนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนปรับปรุงของกรมวิสามัญศึกษา ๔ โรงเรียน " การสำรวจครั้งนี้ใช้การสังเกตการสอนวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียนในโครงการปรับปรุง ผลปรากฏว่าการ

---

^{๑๓}อารีรัตน์ สุกเมธี, การศึกษาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์นอกสถานที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี, วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๕๐๕, ๖๑ หน้า

^{๑๔}สิริวรินทร์ ชูน้ำพล, สำรวจการสอนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนปรับปรุงของกรมวิสามัญศึกษา ๔ โรงเรียน, วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๕๐๕, ๔๐ หน้า

สอนวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียนปรับปรุงอยู่ในเกณฑ์ แต่ยังมีการใช้อุปกรณ์และกิจกรรมบางอย่างที่สมควรจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมบ้าง

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ ภัทรพร ทิพย์รักษา^{๑๕} ได้ทำการวิจัยเรื่อง " ความช่วยเหลือทางด้านการที่ครูสอนสังคมศึกษาต้องการ " การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามครูที่สอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๔ และปีที่ ๕ ของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ประเภทละ ๑๔ โรงเรียน การวิจัยนี้ชี้ให้เห็นความต้องการของครูสอนวิชาสังคมศึกษาทั่วไป คือครูส่วนใหญ่ต้องการมีส่วนร่วมในการทำหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาสังคมศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอปัญหาต่าง ๆ ต้องการให้มีการอบรมวิชาสังคมศึกษามีละครั้ง ครูส่วนใหญ่เต็มใจรับฟังและปฏิบัติตามการนิเทศวิชาสังคมศึกษาของศึกษานิเทศก์ ครูสอนวิชาสังคมศึกษาต้องการให้ปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียนให้ถูกต้องสอดคล้องกับหลักสูตรฉบับปัจจุบัน ไม่ขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาดทั้งตัวสะกด เนื้อเรื่อง ตลอดจนจำนวนเลขสถิติ ครูส่วนใหญ่ต้องการให้ศึกษานิเทศก์จัดเอกสารที่เป็นศูนย์รวมข่าวให้ความรู้และตอบปัญหาทางวิชาสังคมศึกษาแจกแก่โรงเรียน ต้องการให้โรงเรียนจัดห้องสังคมศึกษาเพื่อสะดวกแก่การสอน และเก็บอุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษา ครูสอนวิชาสังคมศึกษาให้ความเห็นว่าควรสอนสัปดาห์ละไม่เกิน ๑๔ ชั่วโมง เพราะต้องการเวลาสำหรับเตรียมการสอนและศึกษาค้นคว้า

พราวมาส ทัดตานนท์^{๑๖} ได้ทำการสำรวจเรื่อง " ปัญหาการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ " ในปีเดียวกัน สำรวจโดยการส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ ของโรงเรียนมัธยมในจังหวัดพระนครรวม ๒ โรงเรียน ในแบบสอบถามนี้ได้ให้นักเรียนตอบเกี่ยวกับความคิดเห็นและทัศนคติต่อการเรียนวิชา

^{๑๕}ภัทรพร ทิพย์รักษา, ความช่วยเหลือทางด้านการที่ครูสอนสังคมศึกษาต้องการ, วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๕๐๖, ๘๔ หน้า.

^{๑๖}พราวมาส ทัดตานนท์, ปัญหาการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๒, วิทยานิพนธ์, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา ๒๕๐๖, ๘๖ หน้า.

ในหมวดสังคมศึกษารวมทั้งให้ปัญหาที่ทำให้การเรียนวิชานี้ไม่ได้ผลดีด้วย ผลการสำรวจปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ ส่วนใหญ่ชอบวิชาในหมวดสังคมศึกษาขณะที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่ชอบวิชาประวัติศาสตร์มากที่สุดเพราะนักเรียนสอบได้คะแนนดี ซึ่งนักเรียนเหล่านั้นให้เหตุผลว่าที่สอบได้คะแนนดีเพราะอาจารย์สอนเข้าใจดี นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบวิชาหน้าที่พลเมืองเพราะนักเรียนสอบได้คะแนนไม่ดี ซึ่งนักเรียนเหล่านั้นให้เหตุผลว่าที่สอบได้คะแนนไม่ดีเพราะนักเรียนไม่เข้าใจสิ่งที่อาจารย์สอน นักเรียนหญิงชอบวิชาศีลธรรมปานกลาง นักเรียนชายชอบวิชาภูมิศาสตร์ปานกลาง และไม่มีวิชาในหมวดสังคมศึกษาที่นักเรียนไม่ชอบเลย